

قواعد عربی پایه هفتم

درس ۱

*مذکر و مؤنث

اسم مذکر نشانه ای ندارد. جَبَل ، صَفَّ اسم مؤنث را با (ة) می شناسیم. شَجَرَة ، وَرْدَة ، زینب ، بِنْت (ة) ندارند ولی مؤنث اند .

باسم اشاره به کسی یا چیزی اشاره می کنیم .

اسم اشاره به نزدیک: هذا ، هذه (این) هذا قلم . هذه نافذة .

اسم اشاره به دور: ذَلكَ ، تَلكَ (آن) ذَلكَ طالبٌ . تَلكَ جميلةٌ

زبان عربی ۲۸ حرف دارد چهار حرف (گ چ پ ژ) در زبان عربی نوشتاری فصیح وجود ندارد .

درس ۱

*مثنی یا تشبیه

بر دو چیز یا بردو شخص دلالت می کند.

به آخر کلمه مفرد (ان ، این) اضافه می کنیم تا مثنی ساخته شود .

اسم اشاره به مثنی : هذانِ (مذکر) هاتانِ (مؤنث)

هذانِ کتابانِ . این دو دو کتاب است . (اینها کتاب هستند .)

هاتانِ بنتانِ . این دو دو دختر است . (اینها دختر هستند .)

حركات وعلامت ها در عربی : فتحة - كسرة - ضمه - سکون - تنوین

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

@ASRSchool2

بربیش از دو شامل می شود بر ۳ نوع است .

۱. جمع مذکر سالم : با اضافه کردن (ون ، ین) به آخر کلمه مفرد ساخته می شود .

معلم : معلمون (معلم ها)
معلم : معلمین

۲. جمع مونث سالم : با اضافه کردن (ات) به آخر کلمه مفرد ساخته می شود .

طالبة : طالبات (دانش آموزان دختر)

۳. جمع مکسر: قاعده خاصی برای ساخت این جمع وجود ندارد . شکل مفرد کلمه در این جمع تغییر می کند .

مسجد: مساجد
رجل : رجال

***اسم های اشاره به جمع : هولاء
اوئک

هولاء معلمون . اینان معلم اند .
اوئک معلمون . آنان معلم اند . هولاء شهداء . اینان شهیدند

هولاء معلمات .
اوئک معلمات .
اوئک شهداء .

***کلمه پرسشی هل ، أ (آیا)

در جواب (هل ، أ) از نَعَمْ (بله) لا (نه) استفاده می کنیم .

هل هذا معلمٌ؟
أ هِيَ فِي الْمَدْرَسَةِ؟

نَعَمْ هذا معلمٌ .
نَعَمْ هِيَ فِي الْمَدْرَسَةِ .

لا هذا طالبٌ .
لا هِيَ فِي الْبَيْتِ .

*** کلمه پرسشی مَنْ (چه کسی، کیست)؟

برای سوال درباره انسان بکار می رود.

اگر پرسیم او کیست؟ می گوئیم: مَنْ هُوَ؟ هُوَ طَالِبٌ. یا مَنْ هِيَ؟ هِيَ مَعْلَمَةٌ.

*** کلمه پرسشی لِمَنْ (مال چه کسی، مال چه کسانی)؟

درباره مالکیت سوال می کند.

در جواب لِمَنْ از ل استفاده می کنیم.

لِمَنْ هَذَا الْقَلَمُ؟ لِعَلِيٍّ

*** کلمه پرسشی مَا (چه چیزی، چیست)؟

برای سوال در مورد غیر انسان بکار می رود.

ما بصورت ماذا، ماهُو، ماهِي؟ نیز بکار می رود.

ماذا في الصورة؟

ما هُوَ؟

ما هِيَ؟

*** ما هي الحقيقة؟

*** ما هو الموضوع؟

*** (هُوَ هِيَ) بعد از ما معنی نمی شود به شرطی که بعد از هُوَ، هِيَ کلمه یا عبارتی بیاید.

کلمه أَيْنَ برای پرسش در مورد مکان بکار می رود .

در جواب أَيْنَ از:

فَوْقَ: بالا	عِنْدَ: نزد	عَلَى: بر روی	وَرَاءَ: پشت سر
تَحْتَ: پایین	حَوْلَ: پیرامون	هُنَا: این جا	عَلَى الْيَسَارِ: در چپ
أَمَامَ: مقابل	بَيْنَ: میان	هُنَاكَ: آنجا	عَلَى الْيَمِينِ: در راست
جَنِبَ: کنار	فِي: در توی	خَلْفَ: پشت سر	استفاده می کنیم

برای اینکه پرسیم اهل کجایی؟ از (مِنْ أَيْنَ ؟) استفاده می کنیم . و به دو شکل جواب می دهیم .

أنا مِنْ تَبْرِيزَ .
أنا تَبْرِيزِي .

اصطلاح عَلَيكَ بِالصَّبْرِ : به دو صورت (بر تو لازم است ، تو باید صبر کنی .) معنی می شود

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

[@ASRschool2](https://www.instagram.com/ASRschool2)

**کلمه پرسشی کم (چند)

درس ۳

در جواب کم عدد می آید . کم کتاباً فی المَحْفَظَةِ؟ اربعة کُتِبَ . کم معلمة فی المدرسة؟ ثلاثُ معلمات .

واحد	واحد
إثنان	إثنان
ثلاثة	ثلاث
أربعة	أربع
خَمسة	خمس
سِتَّة	ست
سَبعة	سبع
ثمانية	ثمانى
تسعة	تسع
عَشرة	عشر
إحدى عشرة	أحد عشر
إثنتا عشرة	إثنا عشر

www.my-dars.ir

ضمیر کلمه ای است که به جای اسم می نشیند تا از تکرار آن جلوگیری کند .

حسینٌ معلّمٌ . هُوَ فِی الْبیتِ

من: أنا

تو: أَنْتَ ، أَنْتِ

او : هُوَ ، هِیَ

ما : نَحْنُ

شما: أَنْتُمْ ، أَنْتُمَا (مثنی) أَنْتُمْ ، أَنْتِنَّ

ایشان: هُمْ ، هُمَا (مثنی) هُمْ ، هُنَّ

فعل ماضی : اول شخص مفرد ، دوم شخص مفرد همراه با ضمیر

اول شخص مفرد ← * ذَهَبْتُ : رفتم

دوم شخص مفرد ← * ذَهَبْتَ ، ذَهَبْتِ : رفتی

درس ۵

* ضمیر:أنا (من) * * أَنْتَ ، أَنْتِ (تو)

گروه آموزشی عصر

فعل ماضی سوم شخص مفرد همراه با ضمیر www.my-dars.ir

سوم شخص مفرد ← ذَهَبَ ، ذَهَبَتْ : رفت

درس ۶

ضمیر: هُوَ ، هِیَ (او)

ما + فعل ماضی = ماضی منفی ما ذَهَبَ : نرفت

فعل ماضی اول شخص جمع همراه با ضمیر

ذَهَبْنَا : رفتیم

اول شخص جمع

درس ۸

ضمیر: نَحْنُ (ما)

فعل ماضی دوم شخص جمع همراه با ضمیر

ذَهَبْتُمْ ، ذَهَبْتُمْ : رفتید

ذَهَبْتُمْ ، ذَهَبْتُمْ (مثنی)

دوم شخص جمع

درس ۹

ذَهَبْتُمْ ، ذَهَبْتُمْ (شما چند نفر)

ضمیر: أَنْتُمْ (شما دونفر)

فعل ماضی سوم شخص جمع همراه با ضمیر

ذَهَبُوا ، ذَهَبُوا (مثنی)

سوم شخص جمع

درس ۱۰

ذَهَبُوا ، ذَهَبُوا (آنها چند نفر)

ضمیر: هُمَا (آن دو)

الألوان (مونث)	الألوان (مذکر)	الفصول	الأيام
سوداء	أسود: سیاه	الربيع: بهار	السَّبْت : شنبه
بيضاء	أبيض: سفید	الصيف: تابستان	الأحد: یکشنبه
خضراء	أخضر: سبز	الخريف: پاییز	الاثنين: دوشنبه
حمراء	أحمر: سرخ	الشتاء: زمستان	الثلاثاء: سه شنبه
زرقاء	أزرق: آبی		الأربعاء: چهارشنبه
صفراء	أصفر: زرد		الخميس: پنجشنبه
			الجمعة: جمعه

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

[@ASRschool2](https://www.instagram.com/ASRschool2)

قواعد عربی پایه هشتم

نحوه ساخت فعل مضارع (درس ۲)

سوم شخص مفرد فعل ماضی (خَرَجَ) به اولش اَ ، تَ ، یَ ، نَ اضافه می کنیم .

	أَخْرَجُ	تَخْرُجُ	يَخْرُجُ	نَخْرُجُ	
درس ۲	اول شخص مفرد	←	* أَذْهَبُ : می روم		
	دوم شخص مفرد	←	* تَذْهَبُ ، تَذْهَبِينَ : می روی		
	* ضمیر: أنا (من)		* أَنْتَ ، أَنْتِ (تو)		

درس ۳

* فعل مستقبل

سَ + فعل مضارع در ترجمه فارسی فعل مستقبل (آینده) از خواهم ، خواهی ، خواهد ، خواهیم ، خواهید خواهند استفاده می کنیم .

سَوْفَ + فعل مضارع مثال برای اول شخص مفرد فعل مستقبل : سَأَخْرُجُ : خارج خواهم شد
سَوْفَ أَخْرُجُ : خارج خواهم شد

* فعل و ضمیر سوم شخص مفرد و اول شخص جمع

www.my-dars.ir

درس ۴

سوم شخص مفرد ← * يَذْهَبُ ، تَذْهَبُ : می رود

اول شخص جمع ← * نَذْهَبُ : می رویم

* ضمیر: هُوَ ، هِيَ (او)
* نَحْنُ (ما)

درس ۵

* کاربرد دو گانه (ما)

ما هذا؟ هذا كتابٌ .

ما برای پرسش ؟

ما ذَهَبَ : نرفت

ما برای منفی کردن فعل ماضی

درس ۶

* کلمه پرسشی لِمَاذَا؟ (برای چه ، چرا)

* منفی کردن فعل مضارع

در جواب لِمَاذَا از لَانَ یا لِ استفاده می کنیم .

لِمَاذَا تَنْظُرُونَ إِلَى السَّمَاءِ؟ لَأَنَّا نَبْحَثُ عَنِ الشَّمْسِ .

لِمَاذَا يَسْجُدُ اللَّهُ؟ لِلشُّكْرِ

لا + فعل مضارع = مضارع منفی لا يذهب : نمی رود

* فعل و ضمیر دوم شخص جمع

دوم شخص جمع ← * تَذَهَبَانِ ، تَذَهَبَانِ (مثنی) * تَذَهَبُونَ ، تَذَهَبْنَ : می روید

* ضمیر: أَنْتُمْ (شما دو) * أَنْتُمْ أَنْتِنَّ (شما چند نفر)

درس ۷

* کلمه پرسشی مَتَى؟ (کی ، چه وقت ، چه زمانی)

در جواب کلمه پرسشی مَتَى همیشه زمان می آید .

مَتَى نَصْرُ اللَّهِ؟ قَرِيبًا گروه آه و زور مدرس مَتَى ذَهَبْتَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ أَمْسَ غَدًا

* فعل سوم شخص جمع در اول جمله همیشه بصورت مفرد می آید .

www.my-dars.ir

الطَّالِبَانِ يَدْخُلَانِ الْمَدْرَسَةَ . يَدْخُلُ الطَّالِبَانِ الْمَدْرَسَةَ .

*فعل و ضمیر سوم شخص جمع

سوم شخص جمع ← *يَذْهَبَانِ ، تَذْهَبَانِ (مثنی) *يَذْهَبُونَ ، يَذْهَبْنَ : می روند درس ۸
*هُمَا : (آن دو) *هُمُ ، هُنَّ (آنها چند نفر)

درس ۹

*کلمه پرسشی کَيْفَ؟ (چگونه، چطور)

در جواب کَيْفَ حالات می آید.

كَيْفَ تَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ؟ بِالسَّيَّارَةِ مَسْرُورًا بِسُرْعَةٍ ضَاحِكًا و.....

برای کلمه عِنْدَ لَ می توان ازمعنی دارد استفاده کرد.

عِنْدِي: دارم لَكُمْ: دارید لِلَّهِ صَبْرٌ كَثِيرٌ. خدا صبر بسیاری دارد.

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

واحد	واحدة	الأول	الأولى
إثنان	إثنتان	الثاني	الثانية
ثلاث	ثلاثة	الثالث	الثالثة
أربع	أربعة	الرابع	الرابعة
خمس	خمسة	الخامس	الخامسة
ست	ستة	السادس	السادسة
سبع	سبعة	السابع	السابعة
ثمانى	ثمانية	الثامن	الثامنة
تسع	تسعة	التاسع	التاسعة
عشر	عشرة	العاشر	العاشرة
أحد عشر	إحدى عشرة	الحادى عشر	الحادية عشرة
إثنا عشر	إثنتا عشرة	الثانى عشر	الثانية عشرة

نکته ها

www.my-dars.ir

**هرگاه با سوم شخص مفرد یا سوم شخص جمع در زبان عربی از ما سوال کنند با همان سوم شخص مفرد و سوم شخص جمع جواب می دهیم .

**هرگاه با دوم شخص مفرد در زبان عربی از ما سوال کنند با اول شخص مفرد جواب می دهیم .

**هرگاه با دوم شخص جمع در زبان عربی از ما سوال کنند با اول شخص جمع جواب می دهیم .

اگر حروف اصلی (ریشه) کلمه ای را تشخیص بدهیم پیدا کردن وزن آن کلمه آسان است.

برای پیدا کردن حروف اصلی کلمه کافی است برای آن کلمه یک هم خانواده پیدا کنیم.

به حروف مشترک در کلمات هم خانواده حروف اصلی می گوئیم.

مُحکَم ، أَحکام ، تَحکیم ، إِستحکام ، حُکام ، حاکم و..... حروف مشترک این کلمات (حکم)

به حروف غیر از حروف اصلی حروف زائد یا حروف اضافی می گویند.

برای اینکه وزن کلمه ای را پیدا کنیم ، در زبان عربی از کلمه فعل استفاده می کنیم. فعل را زیر حروف اصلی

قرار می دهیم و حروف زائد را به آن اضافه می کنیم. مثال:

مُحکَم ، أَحکام ، تَحکیم ، إِستحکام ، حُکام ، حاکم ، غیر وزن
مُفعل أفعال

وزن

* وزن و غیر وزن از نظر تعداد حروف و حرکه باید باهم مساوی باشند.

www.my-dars.ir

در کلمه « اکتشاف »

به حرف « ک » فاء الفعل

به حرف « ش » عین الفعل

به حرف « ف » لام الفعل می گوئیم.

انجام دادن کاری را خواستن.

فعل امر از فعل مضارع دوم شخص مفرد و دوم شخص جمع ساخته می شود.

مراحل ساخت فعل امر

۱. حرف « تَ » را از اول فعل مضارع برمی داریم.

۲. به جای « تَ » ا، أُ می گذاریم.

۳. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.

اکنون از فعل های زیر فعل امر بسازید.

تَذْهَبُ:

تَذْهَبِينَ:

تَخْرُجُ:

تَخْرُجِينَ:

تَجْلِسُ:

تَجْلِسِينَ:

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

[@ASRschool2](https://www.instagram.com/ASRschool2)

مراحل ساخت فعل امر

۱. حرف « تَ » را از اول فعل مضارع برمی داریم.
۲. به جای « تَ » ا، أُ می گذاریم.
۳. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.
۴. * حرف آخر فعل مضارع در دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود.
اکنون از فعل های زیر فعل امر بسازید.

تَذْهَبَانِ:

تَذْهَبَانِ:

تَخْرُجُونَ:

تَجْلِسْنَ:

توجه

- *** « ن » دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود. (هیچ تغییری نمی کند.)
- *** « ن » اگر جزء سه حرف اصلی (ریشه) فعل باشد حذف نمی شود بلکه ساکن می شود.

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

فعل نهی (دوم شخص مفرد)

از انجام کاری باز داشتن.

از فعل مضارع ساخته می شود.

مراحل ساخت فعل نهی (امر منفی)

۱. به اول فعل مضارع « لا » اضافه می کنیم.

۲. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.

اکنون از فعل های زیر فعل نهی (امر منفی) بسازید.

تَدَهَبُ:

تَدَهَبِينَ:

تَخْرُجُ:

تَخْرُجِينَ:

تَجْلِسُ:

تَجْلِسِينَ:

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

مراحل ساخت فعل نهی (امر منفی)

۱. به اول فعل مضارع « لا » اضافه می کنیم.

۲. حرف آخر فعل مضارع را ساکن - می کنیم. و اگر حرف آخر فعل مضارع حرف « ن » بود حذف می کنیم.

*۳. حرف آخر فعل مضارع در دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود.

اکنون از فعل های زیر فعل نهی (امر منفی) بسازید.

تَذْهَبَانِ:

تَذْهَبَانِ:

تَجَلْسُنَ:

تَجَرُّوْنَ:

توجه

*** « ن » دوم شخص جمع (جمع مونث) ساکن یا حذف نمی شود. (هیچ تغییری نمی کند.)

*** « ن » اگر جزء سه حرف اصلی (ریشه) فعل باشد حذف نمی شود بلکه ساکن می شود.

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

گروه آموزشی عصر

ASR_Group@outlook.com

[@ASRschool2](https://www.instagram.com/ASRschool2)

*مضاف و مضاف الیه

ترجمه به فارسی عبارت عربی یکی از راههای تشخیص موصوف و صفت و مضاف مضاف الیه است.

مثال: بَحْرٌ كَبِيرٌ. دریایی بزرگ ، دریای بزرگی ،

حالا به اول عبارت فوق در ترجمه فارسی « این » و به آخرش « تر است » اضافه می کنیم. چون معنی می دهد موصوف و صفت است.

مثال: بابُ الْيَتِيمِ. درِ خانه

حالا به اول عبارت فوق در ترجمه فارسی « این » و به آخرش « تر است » اضافه می کنیم. چون معنی نمی دهد مضاف و مضاف الیه است.

اگر در عبارت عربی موصوف و مضاف الیه و صفت باهم باشند در ترجمه فارسی مضاف الیه بعد از صفت می آید.

مثال: آلَةُ الطَّاهِرِينَ. خاندان پاکش

*موارد قابل توجه درباره موصوف و صفت

الْكَتَابُ الصَّغِيرُ موصوف « ال » دارد باید صفت هم « ال » داشته باشد.

شَجَرَةٌ كَبِيرَةٌ موصوف « ة » دارد باید صفت هم « ة » داشته باشد.

الْمُعَلِّمَانِ النَّظِيفَانِ موصوف « مثنی » است باید صفت هم « مثنی » باشد.

طَالِبٌ مُجْتَهِدٌ موصوف « علامت » دارد باید صفت هم « علامت » داشته باشد.

ماضی ساده که بحث آن در پایه هفتم کتاب عربی ارائه گردید. مثال: ذَهَبْتُ = رفتم

*ماضی استمراری

کانَ + فعل مضارع = ماضی استمراری

مثال: كُنْتُ أَذْهَبُ = می رفتم

به صرف فعل ناقص « كَان » دقت کنید

جمع	مفرد
↓	↓
كُنَّا	كُنْتُ
كُنْتُمْ ، كُنْتُمْ (مثنی) ، كُنْتُمْ (جمع)	كُنْتُ ، كُنْتُ
كُنَّا ، كَانُوا (مثنی) ، كُنَّا (جمع)	كَانَ ، كَانَتْ

اگر هریک از فعل های ناقص « كَان » را با فعل مضارع مناسب خود بکار ببریم ماضی استمراری بدست

می آید. مثال: كُنْتُ تَخْرُجُ خَارِجًا می شدی

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

درس ۹

*برای بیان ساعت در زبان عربی دانستن اعداد ترتیبی ۱۲- ۱ و به عبارتی ۲۴- ۱۳ لازم است.

کَمِ السَّاعَةِ (مَا السَّاعَةُ) ؟ بیان ساعت از ۱-۲۴

۱. السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ .	۱۳. السَّاعَةُ الثَّلَاثَةُ عَشْرَةَ .
۲. السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ .	۱۴. السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ عَشْرَةَ .
۳. السَّاعَةُ الثَّلَاثَةُ .	۱۵. السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ عَشْرَةَ .
۴. السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ .	۱۶. السَّاعَةُ السَّادِسَةُ عَشْرَةَ .
۵. السَّاعَةُ الْخَامِسَةُ .	۱۷. السَّاعَةُ السَّابِعَةُ عَشْرَةَ .
۶. السَّاعَةُ السَّادِسَةُ .	۱۸. السَّاعَةُ الثَّمَانِيَةُ عَشْرَةَ .
۷. السَّاعَةُ السَّابِعَةُ .	۱۹. السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ عَشْرَةَ .
۸. السَّاعَةُ الثَّمَانِيَةُ .	۲۰. السَّاعَةُ الْعَشْرُونَ .
۹. السَّاعَةُ التَّاسِعَةُ .	۲۱. السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ وَالْعَشْرُونَ .
۱۰. السَّاعَةُ الْعَاشِرَةُ .	۲۲. السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ وَالْعَشْرُونَ .
۱۱. السَّاعَةُ الْحَادِيَةَ عَشْرَةَ .	۲۳. السَّاعَةُ الثَّلَاثَةُ وَالْعَشْرُونَ .
۱۲. السَّاعَةُ الثَّانِيَةَ عَشْرَةَ .	۲۴. السَّاعَةُ الرَّابِعَةَ وَالْعَشْرُونَ .

دانش آموزان عزیز سه مورد زیر را برای بیان ساعت به عنوان الگو و نمونه یاد بگیرند کافی است

السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ. → بیان ساعت بصورت کامل

السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ وَالرُّبْعُ . → ۱۵ دقیقه مانده به ساعت یک

السَّاعَةُ الْوَاحِدَةُ إِلَّا رُبْعًا . → ۱۵ دقیقه از ساعت یک گذشته

